

Bekendtgørelse om en certificeringsordning for fremmedsprogstolk på sundhedsområdet

I medfør af § 2, § 6 og § 7, stk. 2, i lov nr. 166 af 27. februar 2019 om en certificeringsordning for fremmedsprogstolk på sundhedsområdet fastsættes:

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for ordningen med certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

§ 2. En *certificeret fremmedsprogstolk på sundhedsområdet* er en fremmedsprogstolk, der har gennemført og bestået eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 2. Ved *certificeringsinstitutioner* forstås offentlige myndigheder og institutioner, herunder selvejende, samt private aktører, f.eks. organisationer, virksomheder m.v., (juridisk person), der er godkendt til at forestå certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 3. Ved *prøver* forstås de delelementer, der er indeholdt i eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Kapitel 2

Ansøgning om godkendelse som certificeringsinstitution

§ 3. Ansøgning om godkendelse som certificeringsinstitution indgives til Sundheds- og Ældreministeriet. Der indgives én ansøgning pr. fremmedsprog, hvori ansøgeren ønsker at udbyde eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet. Der indgives én ansøgning pr. fysisk lokation, hvor ansøgeren ønsker at udbyde eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 2. Ansøgningen skal indeholde følgende:

- 1) Navn, adresse, telefonnummer, e-mailadresse og CVR-nr. på ansøgeren.
- 2) Navn, adresse, telefonnummer og e-mailadresse på kontaktperson samt ansvarlig leder hos ansøgeren.
- 3) Oplysninger om eventuel samarbejdspartner, herunder samarbejdsaftale.
- 4) Oplysninger om eventuel underleverandør, herunder hvordan underleverandøren forventes inddraget.
- 5) Oplysninger om eksaminatorers uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer, jf. § 10, stk. 4, og i hvilket omfang eksaminatorerne er interne eller eksterne. Der vedlægges dokumentation for eksaminatorernes erfaring og kvalifikationsniveau.
- 6) Oplysninger om censorer, herunder dokumentation for erfaring og kvalifikationsniveau samt oplysning om eventuel beskikkelse som medlem af et censorkorps under Uddannelses- og Forskningsministeriet.
- 7) Redegørelse for eksaminationens faglige indhold, samt hvordan eksaminationen tilrettelægges og bedømmes.
- 8) Redegørelse for hvordan ansøgeren vil arbejde med kvalitetssikring af certificeringen.
- 9) Oplysninger om eventuel udbud af uddannelsesstilbud i tilknytning til certificeringsordningen.

§ 4. En ansøgning om fornyelse af en godkendelse som certificeringsinstitution indgives til Sundheds- og Ældreministeriet.

Stk. 2. Ansøgningen skal ud over de oplysninger og dokumentation, der følger af § 3, stk. 2, indeholde følgende:

- 1) Redegørelse for forløb af tidligere udbud af certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet, herunder antal fremmedsprogstolke der har bestået og ikke-bestået eksaminationen i tidligere godkendelsesperiode.
- 2) Oplysninger om eventuelle ændringer i forhold til tidligere godkendelse.

Stk. 3. Ansøgning kan indgives 9 måneder før den tidligere godkendelse udløber.

Kapitel 3

Godkendelse og tilbagekaldelse af godkendelse som certificeringsinstitution

§ 5. Sundheds- og Ældreministeriet godkender certificeringsinstitutioner.

Stk. 2. Sundheds- og Ældreministeriet skal i forbindelse med en godkendelse efter stk. 1 lægge vægt på, om aktøren opfylder reglerne fastsat i denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Sundheds- og Ældreministeriet kan fastsætte vilkår til en godkendelse som certificeringsinstitution.

§ 6. En godkendelse som certificeringsinstitution meddeles for en periode på 5 år, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. En godkendelse kan meddeles for en kortere periode end 5 år i tilfælde, hvor godkendelsesperioden for en eller flere andre certificeringsinstitutioner udløber på et bestemt tidspunkt, og Sundheds- og Ældreministeriet finder det hensigtsmæssigt, at godkendelsesperioderne udløber samtidig.

Stk. 3. En godkendelse kan meddeles for en kortere periode end 5 år, hvis certificeringsinstitutionen tidligere ikke har overholdt regler fastsat i denne bekendtgørelse eller vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

§ 7. Sundheds- og Ældreministeriet kan meddele en certificeringsinstitution påbud om at bringe forhold i overensstemmelse med regler fastsat i denne bekendtgørelse eller vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

§ 8. En godkendelse som certificeringsinstitution kan tilbagekaldes i tilfælde, hvor certificeringsinstitutionen gentagne gange ikke har overholdt regler fastsat i denne bekendtgørelse eller vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

Stk. 2. En godkendelse kan endvidere tilbagekaldes i tilfælde, hvor en certificeringsinstitution findes groft at have tilsidesat regler fastsat i denne bekendtgørelse eller vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

Kapitel 4

Certificeringsinstitutionernes opgaver

§ 9. Certificeringsinstitutionen udvikler og udbyder eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen afholder eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet og træffer afgørelse om at certificere fremmedsprogstolke på sundhedsområdet.

§ 10. Certificeringsinstitutionen skal besidde faglige og personalemæssige kompetencer til at kunne udbyde, afvikle og bedømme eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen skal besidde faglige og personalemæssige kompetencer i

- 1) dansk,
- 2) det fremmedsprog, der udbydes certificering i,
- 3) tolketeknik,

- 4) tolkeetik og
- 5) grundlæggende viden om sundhedsvæsenet.

Stk. 3. Certificeringsinstitutionen kan anvende ekstern bistand i tilfælde, hvor certificeringsinstitutionen ikke er i besiddelse af tilstrækkelige faglige og personalemæssige kompetencer og krav som angivet i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Certificeringsinstitutionen skal kunne dokumentere, at institutionens eksaminatorer har teoretisk, faglig samt erhvervs- og/eller professionsmæssig kompetence som angivet i stk. 1 og 2.

§ 11. Certificeringsinstitutionen skal til Sundheds- og Ældreministeriet én gang om året oplyse, hvor mange fremmedsprogstolkere der har bestået og ikke bestået eksaminationen i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen skal underrette Sundheds- og Ældreministeriet, hvis institutionens udbudte eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet ikke længere opfylder regler fastsat i denne bekendtgørelse eller vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

§ 12. Certificeringsinstitutionen har pligt til i en periode på mindst 5 år at opbevare dokumentation for opfyldelse af regler fastsat i denne bekendtgørelse og vilkår fastsat i en godkendelse som certificeringsinstitution.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen har pligt til at opbevare beviser udstedt i medfør af § 37 eller oplysninger, der er nødvendige for at udstede beviser, i 30 år fra afholdelse af den sidste prøve under eksaminationen.

Stk. 3. Ophører en certificeringsinstitution med at eksistere, overdrager institutionen dokumenter nævnt i stk. 1 og 2 til Sundheds- og Ældreministeriet, der sikrer opbevaring af dokumenterne i perioden angivet i stk. 1 og 2.

Kapitel 5

Fremmedsprogstolkens kompetencer

§ 13. Eksaminationen skal indeholde en vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i

- 1) dansk, jf. § 14,
- 2) det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering, jf. § 15,
- 3) tolketeknik, jf. § 16,
- 4) tolkeetik, jf. § 17 og
- 5) grundlæggende viden om sundhedsvæsenet, jf. § 18.

§ 14. Fremmedsprogstolken skal besidde kompetencer i dansk svarende til gymnasialt niveau A, jf. dog stk. 3. Der skal lægges vægt på tolkens sprogforståelse og mundtlige evne til at udtrykke sig på dansk, herunder på fremmedsprogstolkens grammatiske viden og udtale.

Stk. 2. Vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i dansk skal foretages med udgangspunkt i en sundhedsfaglig kontekst, hvor der særligt skal lægges vægt på tolkens evne til at foretage korrekt og præcis tolkning.

Stk. 3. Vurdering af fremmedsprogstolkens danskkompetencer, jf. stk. 1, kan foretages på baggrund af niveau C1 på den Fælles Europæiske Referenceramme for sprog (CEFR).

§ 15. Fremmedsprogstolken skal besidde kompetencer i det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering, svarende til C1 på den Fælles Europæiske Referenceramme for sprog (CEFR). Der skal lægges vægt på tolkens sprogforståelse og mundtlige evne til at udtrykke sig på fremmedsproget, herunder på fremmedsprogstolkens grammatiske viden og udtale.

Stk. 2. Vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer i det fremmedsprog, hvortil der ansøges om certificering, skal foretages med udgangspunkt i en sundhedsfaglig kontekst, hvor der særligt skal lægges vægt på tolkens evne til at foretage korrekt og præcis tolkning.

§ 16. Fremmedsprogstolken skal kunne foretage korrekt og præcis tolkning inden for forskellige tolke-discipliner, jf. stk. 2. Der skal i den forbindelse lægges vægt på fremmedsprogstolkens hukommelse og evne til at lytte og gengive korrekt på dansk og det pågældende fremmedsprog.

Stk. 2. Der skal foretages test og vurdering af fremmedsprogstolkens evne til at foretage konsekutiv tolkning (dialogtolkning) og prima vista tolkning (fra tekst til tale). Der skal endvidere foretages test og vurdering af fremmedsprogstolkens evne til at foretage fremmødetolkning såvel som video- og teletolkning.

§ 17. Fremmedsprogstolken skal have grundlæggende viden om principper og normer i forhold til tolkeetisk kodeks. Der skal i den forbindelse lægges vægt på tolkens kendskab til og holdning til ageren i forskellige tolkesituationer, hvor principper og normer som tavshedspligt, neutralitet, habilitet og professionel optræden er i centrum.

Stk. 2. Fremmedsprogstolken skal endvidere have grundlæggende viden om interkulturel kommunikation og viden om den politiske, kulturelle og etniske forståelse, der er i lande, hvor det pågældende fremmedsprog tales, herunder særlig med fokus på normer og opfattelser af sundhed og sygdom.

§ 18. Fremmedsprogstolken skal have grundlæggende viden om, hvordan det danske sundhedsvæsen er organiseret og fungerer.

Stk. 2. Fremmedsprogstolken skal have en generel forståelse for den særlige tolkerolle, der kan være som tolk på sundhedsområdet. Der skal i den forbindelse lægges vægt på fremmedsprogstolkens evne til at agere og kommunikere med forskellige dialogparter, der kan optræde i sundhedsvæsenet.

Stk. 3. Fremmedsprogstolken skal have kendskab til en række gængse sundhedsfaglige termer, der har særlig betydning i sundhedsvæsenet. Der skal i den forbindelse lægges vægt på tolkens kendskab til gængs terminologi om kroppens anatomi og til en række almindelige sygdomme inden for såvel de somatiske som psykiatriske og psykologiske specialer.

Kapitel 6

Tilrettelæggelse, gennemførelse mv. af eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet

§ 19. Eksaminationen tilrettelægges med henblik på at dokumentere, at fremmedsprogstolken besidder kompetencerne angivet i kapitel 5.

§ 20. Det påhviler certificeringsinstitutionen at orientere fremmedsprogstolke, der ønsker at tage eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet, om prøvereglerne angivet i dette kapitel.

§ 21. Certificeringsinstitutionerne kan fastsætte, at der kan ske afmelding fra en betalt eksamination, herunder fra de enkelte prøver under eksaminationen.

Stk. 2. Har en certificeringsinstitution fastsat, at der kan ske afmelding fra eksaminationen, herunder de enkelte prøver under eksaminationen, fastsættes en frist for, hvornår afmelding kan finde sted. Hvis en frist for afmelding ikke er fastsat, kan afmelding finde sted, indtil eksaminationen, herunder de enkelte prøver, begynder.

§ 22. En fremmedsprogstolk, der kommer for sent til en skriftlig prøve, kan kun deltage i prøven, hvis certificeringsinstitutionen anser det for udelukket, at den pågældende kan have modtaget nogen oplysning om opgaven, og finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet. Prøvetiden kan kun i usædvanlige tilfælde forlænges.

§ 23. Eksaminationen skal tilrettelægges som individuelle prøver og skal som minimum indeholde én mundtlig prøve og én skriftlig prøve. Prøverne skal indeholde en kombination af de forskellige elementer angivet i § 13.

Stk. 2. Eksaminationen bedømmes som »Bestået« eller »Ikke bestået« på baggrund af en samlet vurdering af fremmedsprogstolkens kompetencer.

§ 24. Mundtlige prøver kan afholdes med forberedelsestid.

Stk. 2. Opgaver til mundtlige prøver fordeles ved lodtrækning blandt fremmedsprogstolkene. Antallet af trækningsmuligheder skal overstige antallet af fremmedsprogstolke med mindst 3. Alle trækningsmuligheder skal fremlægges ved prøvens start. Udtrukne muligheder kan ikke trækkes igen. Ved lodtrækningen skal eksaminator og censor være til stede.

§ 25. Eksaminationen afholdes uden anvendelse af hjælpemidler, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved skriftlige prøver kan anvendes elektroniske hjælpemidler som pc, bærbar computer og lignende.

§ 26. Eksaminationen afholdes på dansk. Dog afholdes den del af eksaminationen, der skal dokumentere fremmedsprogstolkens kompetencer i fremmedsprog, jf. § 13, nr. 2, på det pågældende fremmedsprog og dansk.

§ 27. Certificeringsinstitutionen kan afholde mundtlige prøver som videokonference eller ved hjælp af andre tekniske foranstaltninger. Certificeringsinstitutionen skal sikre, at sikkerhedsforanstaltningerne i forbindelse med afholdelse af en sådan prøve svarer til, hvad der almindeligvis gælder for afvikling af prøven. Institutionen udpeger eller godkender en tilsynsførende, der skal være hos fremmedsprogstolken under prøven. Eksaminator og censor skal eksaminere og bedømme prøven efter gældende regler.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen kan foretage lyd- eller billedoptagelser af en mundtlig prøve, hvis optagelserne indgår som en del af prøveforløbet. Lyd- og billedoptagelser skal slettes senest 8 uger efter afholdelse af eksaminationen eller senest samtidig med sundhedsministerens afgørelse af en klage over eksaminationen.

Stk. 3. Fremmedsprogstolken kan foretage lydoptagelse af sin egen mundtlige prøve.

§ 28. Certificeringsinstitutionen skal i forbindelse med afholdelse af prøver sikre identiteten på den fremmedsprogstolk, der skal deltage i prøven.

§ 29. Certificeringsinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til fremmedsprogstolke med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, når certificeringsinstitutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse fremmedsprogstolke med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

§ 30. Certificeringsinstitutionen skal sikre, at prøverne gennemføres under forhold, der er egnede til at udelukke, at fremmedsprogstolkene kommunikerer utilsigtet.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen skal sikre, at fremmedsprogstolkene har hensigtsmæssige arbejdsforhold under prøverne.

§ 31. En prøve er påbegyndt, når uddelingen af opgaverne er begyndt, når forberedelsesmateriale er udleveret til fremmedsprogstolken, eller når fremmedsprogstolken er blevet bekendt med prøvespørgsmålene eller lignende.

§ 32. Besvarelser under eksaminationen skal være fremmedsprogstolkens egen og selvstændige besvarelse. Certificeringsinstitutionen bortviser en fremmedsprogstolk, der under en prøve skaffer sig eller giver en anden fremmedsprogstolk uretmæssig hjælp til besvarelse af en opgave eller benytter ikke tilladte hjælpemidler.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen bortviser en fremmedsprogstolk, der udviser forstyrrende adfærd under en prøve.

Stk. 3. Opstår der under eller efter en prøve formodning om, at en fremmedsprogstolk uretmæssigt har skaffet sig eller ydet hjælp, indberettes dette til certificeringsinstitutionen. Bliver formodningen bekræftet,

og handlingen har fået eller ville kunne få betydning for bedømmelsen, bortviser certificeringsinstitutionen fremmedsprogstolken.

§ 33. Bliver certificeringsinstitutionen i forbindelse med en prøve opmærksom på fejl og mangler, der kan udbedres, beslutter institutionen, eventuelt efter drøftelse med bedømmerne, hvordan ubedringen kan ske.

Stk. 2. Ved væsentlige fejl og mangler tilbyder certificeringsinstitutionen ombedømmelse eller omprøve.

Stk. 3. Ved fejl og mangler af særlig grov karakter kan certificeringsinstitutionen beslutte at annullere allerede afholdte prøver og foranstalte omprøve.

Stk. 4. Certificeringsinstitutionen orienterer Sundheds- og Ældreministeriet om beslutninger truffet i medfør af stk. 1-3.

Kapitel 7

Censur af eksaminationen

§ 34. Der skal deltage uafhængig og upartisk censor ved bedømmelse af eksaminationen. Ved en mundtlig prøve skal censoren endvidere deltage under afholdelse af prøven.

Stk. 2. Censor kan under en mundtlig prøve stille uddybende spørgsmål til fremmedsprogstolken.

Stk. 3. En censor skal have kendskab til elementerne angivet i § 13 og have specifik kompetence inden for et eller flere af elementerne.

Stk. 4. En censor må ikke være ansat eller inden for de seneste 2 år have været ansat på den certificeringsinstitution, hvor vedkommende skal virke som censor. En censor må endvidere ikke på anden måde have en tilknytning til den certificeringsinstitution, hvor vedkommende skal virke som censor, der er egnet til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 5. Certificeringsinstitutionen informerer inden en prøves afholdelse censor om reglerne for afholdelse af eksaminationen, herunder den enkelte prøve, og forsyner censor med andet materiale, der har betydning for censorens virksomhed.

§ 35. Certificeringsinstitutionen kan ved en censors pludselige forfald, hvor det ikke har været muligt at tilkalde en anden censor, udpege en person, der opfylder kravene i § 34, som censor.

Stk. 2. Certificeringsinstitutionen orienterer Sundheds- og Ældreministeriet om beslutninger truffet i medfør af stk. 1.

§ 36. Kun eksaminator og censor må være til stede under votering af eksaminationen, herunder ved votering af de enkelte prøver.

Stk. 2. Er eksaminator og censor ikke enige om, hvorvidt eksaminationen, herunder de enkelte prøver, skal bedømmes til »Bestået« eller »Ikke bestået«, er censors bedømmelse afgørende.

§ 37. Censor skal:

- 1) Påse, at fremmedsprogstolken opfylder kompetencekravene fastsat i kapitel 5.
- 2) Medvirke til og påse, at eksaminationen gennemføres i overensstemmelse med §§ 22-33.
- 3) Medvirke til og påse, at fremmedsprogstolkene får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse.

Stk. 2. Censor og eksaminator skal gøre notat om eksaminationen til brug ved udarbejdelse af en udtalelse i en eventuel klagesag. Notaterne opbevares af certificeringsinstitutionen i 5 år.

§ 38. Konstaterer censor, at de forhold, der er omtalt i § 35, stk. 1, ikke er opfyldt, eller får censor formodning om væsentlige problemer eller mangler i certificeringsinstitutionens varetagelse af eksaminationen, afgiver censor indberetning herom til Sundheds- og Ældreministeriet.

Kapitel 8

Beviser

§ 39. Certificeringsinstitutionen udsteder bevis til de fremmedsprogstolke, der har gennemført og bestået eksamination i certificering som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet, på den pågældende institution.

Stk. 2. Beviset skal snarest muligt og senest 2 uger efter afholdelse af den sidste prøve under eksaminationen udstedes og udleveres til de fremmedsprogstolke, der har bestået eksaminationen.

§ 40. Beviset skal som minimum indeholde oplysninger om følgende:

- 1) Navn og CPR-nr. på fremmedsprogstolken.
- 2) Navn og adresse på certificeringsinstitutionen.
- 3) Betegnelsen ”Certificeret som fremmedsprogstolk på sundhedsområdet”.
- 4) Hvilket sprog fremmedsprogstolken er certificeret i.
- 5) Datoen for prøver afholdt under eksaminationen.

Stk. 2. Beviset skal underskrives af certificeringsinstitutionens leder.

Stk. 3. Beviset må ikke indeholde oplysninger om særlige prøvevilkår, jf. § 29.

§ 41. Efter anmodning fra en person, der fremlægger dokumentation for et juridisk kønsskifte, jf. lov om Det Centrale Personregister, udsteder certificeringsinstitutionen et nyt bevis, jf. § 39, stk. 1, og § 40. Det oprindelige bevis destrueres og annulleres.

Kapitel 9

Tilsyn

§ 42. Sundheds- og Ældreministeriet fører tilsyn med certificeringsinstitutionerne.

Stk. 2. Sundheds- og Ældreministeriet kan i forbindelse med tilsynet anvende ekstern bistand.

§ 43. Certificeringsinstitutionerne har i forbindelse med tilsynet efter § 42 pligt til at udlevere de oplysninger og dokumentation, som tilsynet vurderer nødvendigt for tilsynets gennemførelse.

Kapitel 10

Ikrafttræden

§ 44. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. september 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 185 af 27. februar 2019 om en certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet ophæves.

Sundheds- og Ældreministeriet, den 14. august 2020

MAGNUS HEUNICKE

/ Ida Lyngbeck Jensen